

ОРГАНІЗАЦІЯ ЛЕКСИКИ — ОДИН ІЗ ПРИЙОМІВ НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ

Організація лексики, втілена графічно, стимулює творчу активність студентів під час самостійної роботи над нею, оскільки наочно виявляє, в якому ланцюгу системи існує прогалина, що дозволяє легко її усунути.

Робота з графами допомагає активізувати лексику кожного тексту, що вивчається, бо вона є складовою частиною графа. Це усуває моменти напруги під час контролю, коли лексика вилучається з тексту, що шкодить її ефективному засвоєнню. Графи розвантажують аудиторний час для комунікативних форм роботи, в результаті чого зростає не лише ефективність засвоєння лексики, але й компетенція в різних видах мовленнєвої діяльності.

В рамках комунікативного підходу до навчання англійської мови як іноземної, що реалізується через мовленнєву діяльність у її основних видах (говорінні, письмі, читанні, слуханні), а також через мовні аспекти (фонетику, лексику, граматику), лексика, як бачимо, посідає рівноправне місце з іншими складовими навчання, чим і обумовлюється необхідність її розгляду в данній роботі.

Крім цього, за обсягом інформації, яку несе в собі лексика (а це сотні тисяч лексичних одиниць), вона вимагає певної організації як для потреб дослідження, так і для практики [4].

Об'єктом нашого дослідження є організація лексики у навчанні англійської мови студентів першого курсу рівня від low-intermediate до intermediate. Необхідно зауважити, що цей рівень є чи не найскладнішим у практиці навчання. Оскільки студент уже володіє певним обсягом лексики і мовних навичок, у нього спостерігається тенденція віддавати перевагу у вживанні вже знайомій лексиці перед новою, яка вводиться з метою розширення лексичної компетенції.

Отже, в процесі організації лексики для ефективного навчання мовленнєвої компетенції необхідно враховувати не лише саму лексику, а й студента, який її засвоює. Виникає проблема відволікання студента від заучування маси окремих лексичних одиниць і переорієнтації його на творчу роботу організації форм і структур, у яких функціонує лексика [2].

Розв'язання цієї проблеми слід шукати у використанні характеристик, притаманних самій

лексиці. Це, по-перше, мовне відбиття лексикою реальної дійсності, по-друге, системність цієї дійсності, що знаходить своє відбиття і в лексиці, по-третє, накладання цієї системи на матрицю системного сприймання дійсності через лексику, яке забезпечується нашою психікою, насамперед, мозком.

Завдання полягає в тому, щоб студент усвідомив системний характер, притаманний функціонуванню лексики, а, усвідомивши це, вивів свою форму системності лексики. Ця робота творча, вона цікава, здатна захопити студента. До того ж, вона стимулює не лише розширення лексичної, а й мовленнєвої компетенції [1], [2].

З цією метою використовуються різні прийоми організації лексики, які студент застосовує в самостійній роботі. Це різні способи, що часто використовуються в практиці навчання [3], зафіксовані графічно:

graphs — line graphs, bar graphs, pie graphs, pictorial graphs, etc.;

charts — information charts, classification charts, process charts, organisation charts, describing charts, etc.;

maps — word maps, idea maps, etc.;

diagrams & networks — tree diagrams, bubble networks, spider networks, etc.

Власне, все це розмаїття графів, карт, планів, схем тощо спрямоване на одне — використати системний характер лексики з метою забезпечення її накладання на матриці нашого мозку і, в результаті, більш ефективно її засвоїти.

1. *Ja van Ek*. The Threshold Level for Modern Language Learning in Schools. Longman, 1991.

2. *L. G. Alexander*. Threshold Level and Methodology. Longman, 1991.

3. *Leo Jones*. Cambridge Advanced English. Cambridge University Press, 1991.

4. *M. Gorkun*. Effectiveness in Teaching English as a Foreign Language. Lviv, 1995.

5. *М. Горкун*. Системність як основний принцип оптимізації відбору лексики для навчання. Тези // Щорічна наукова конференція НаУКМА, 1997.

Gorkun M. G.

ORGANIZATION OF LEXIS AS ONE OF APPROACHES TO LEARN EFL

Lexis is a system reflecting systematic character of objective reality. This system is being laid upon the matrix of reality perception of the individual which is provided by our mind, our physics.

The organisation of lexis for teaching foreign language is realised through various forms which are graphically fixed. They are known in methodology as graphs, charts, maps, networks, etc. They are a part of individual, independent work of a student, the forms of organisation of lexis being chosen by the students themselves.

The purpose of the article is to demonstrate the role of lexis organisation by means of graphical forms for raising efficiency of mastering both language and communicative competence.